

1

Перш ніж перейти бальну залу й запросити китаянку на танець, Марлен вивільнила кучерик із зачіски, вкладеної симетричними хвильками, щоб той упав їй на чоло. Цю звичку, нині вже майже несвідому, вона виробила собі ще школяркою, щоразу повертаючи в такий спосіб увагу вчителів чи однокласниць.

Навіть зі свого місця Марлен чула запах свіжої магнолії, встромленої за лівим вухом китаянки, що ширився за кожним із її частих рухів. Китаянка дрібно пурхала у фокстроті, польці й вальсі, незважаючи навіть на артритних партнерів, обгорнутих шовковими поясами-камербандами: ті топтались їй по ногах, навмисне взутих у балетки, а не в туфлі, щоб краще видно було чарівний високий підйом. Певне, Марлен і сама не знала, чого хоче більше — потанцювати з цією жінкою чи опинитися з нею в центрі уваги. Щоби збагнути це, найкраще було б не гаяти часу на роздуми, а рушати одразу, проте напوماджений джентльмен середнього віку перегородив їй дорогу ціпком.

Гхм, кахикнув він.

Марлен звела брови. На балу вона опинилася випадково: в останню мить у продюсера виявилось зайве запрошення. Жаль, якщо її так рано виженуть, але вона однаково раділа, що прийшла. Проте джентльмен не збирався її проганяти. Вузуватим великим пальцем, виставленим із гладкого кулака, він указував на цілу вервечку чоловіків у себе за спиною.

А, зрозуміла Марлен.

Він владно кивнув їй, щоб відійшла, і перед очима в неї майнули дві його ніздрі, порослі довгим нерівним волоссям, обліпленим тютюновими козюльками. Які вони бридкі, ці нечупарні татусі в дорожезних костюмах. Марлен долучилася до черги охочих потанцювати з китаянкою. Прочекавши п'ятнадцять хвилин, змудилася й відступила. Згорбилась попід стіною і вставила нову сигарету в свій мундштук у формі люльки, критично прислухаючись до гри скрипалів. Досі, крім халтурки в кабаре та кількох другорядних ролей у провальних фільмах — сукупний зарібок навіть не покривав витрат на оренду житла, — вона по-справжньому працювала хіба що другою скрипкою в оркестрі, що підігравав німим картинам у кінотеатрі.

Зі свого безіменного місця в оркестровій ямі вийти на сцену, у світло софітів — це схоже було на втілення мрії, проте Марлен тверезо оцінювала свої перспективи. Побачивши власне камео в останньому фільмі, де вона з'являлася в кадрі менш ніж на п'ять секунд — подати чай головній героїні, — Марлен обернулася до друзів і вигукнула: я схожа на кудлату картоплину! Ті зітхнули

з полегкістю, що не мусять її втішати і переконувати в протилежному, та все ж висловили й підтримку: ти ще неодмінно дочекаєшся на свій великий прорив.

І що раніше, то краще, похмуро відповіла Марлен. Мені вже під тридцять, оці-от пуголки не стоятимуть усе життя наввипинки. Вона зважила свою ліву грудь у правій руці, немов досвідчена *хаусфрау*, що вибирає у фруктовій ятці помаранчі. Я тільки не розумію, продовжила вголос, нащо жінка мусить до смерті носити на собі гарні груди? Друзі, звиклі до її пустощів навіть у тихих кафе серед білого дня, і оком не змигнули, доки вона торсала власну плоть, привертаючи гидливі погляди публіки. Ну, можуть же вони трохи обвиснути, правда?

Ще донедавна Марлен була твердо переконана, що невдовзі стане справжньою кваліфікованою скрипальною, та врешті-решт отямилася, усвідомивши, що після певного рівня йдеться вже зовсім не про технічну вправність. Можливості її були обмежені й передбачувані. У кінотеатрі їй платили, та це ж не концертна зала. Де, в чому її неповторні чари? Та й страшно кидати скрипку заради пошуків не знати чого в собі. А може, воно не дримає, а просто відсутнє? І тоді доведеться спихати свій ганебний провал на брак гідних можливостей. Одного вечора, граючи посеред комедійної мелодрами, Марлен ясно побачила себе, що з другої скрипки оркестру в кінотеатрі перетворюється на посередню вчительку музики в дівчачій школі чи репетиторку для провінційних дітлахів з їхніми недорікуватими батьками.

Наступного ранку вона заявила, що звільняється. Адміністратор відвів її вбік.

Ви ж одна з найкращих наших скрипальок, запевняв він. Я хочу, щоб ви про це знали.

Дуже вам дякую, відповіла Марлен. Скажіть, ви вірите у Бога в небі? Вона рвонулася до нього, і той мимоволі сахнувся від такої несподіваної близькості. Так чи ні, кліпала вона, не відводячи від нього погляду.

Ну, так, промимрив він. Авжеж, я вірю в Нього. Ви ні?

На жаль, я ні, відказала Марлен. Тож розумієте, додала вона, немовби зглянувшись на адміністратора, оскільки в моєму світі немає ні раю, ані спасителя, доведеться мені самій прожити виняткове життя.

Вона вдала, що не помічає, як адміністратор відсунувся на пів кроку назад, щоб знову встановити між ними пристойну дистанцію. Всього найкращого, обережно вимовив він, коли Марлен відвернулася, щоб іти. На скроні в нього комічно дрижала крапля поту. Марлен розсміялася й впустила капелюха, а тоді пальто.

Скрипалі в бальній залі видобували перші ноти чемного й невагомого вальсу Штрауса.

Марлен супилася, слухаючи донезмоги спрощене глісандо, аж поки воно нарешті затихло. Підвела очі й побачила, як китаянка робить вибачливий реверанс тому самому джентльменові з тютюновими козюльками, що стояв першим у черзі на танець. Він простягав до неї руки, відмовляючись вірити, що вона справді йде, проте його відтіснила ліктем буйноволоса брюнетка в сукні

з довгими рукавами. За їхніми спинами неподалік стояв фотограф із камерою. Офіціант виляв між рухомими групами виглянсуваних людей, розносячи шампанське в келихах. Що за цирк!

Пригубивши напій, Марлен рушила до них.

—

Так, наче мало їй було безперервних танців — Анна-Мей мусила ще по колу вести ті самі порожні розмови з кожним білим надолбнем, котрий допитувався, як її звати, що там діється в Китаї, чи надовго вона в Берліні, чи справді вона голлівудська акторка, а може, вони покажуть їй місто, ще й вряди-годи перепрошувати тих, що збивалися з ритму й наступали їй на ноги. Вона пітніла під пахвами. У чорній сукні без рукавів можна було не боятися плям, але їй хотілося перепочити, а губи вже затерпили від усмішок.

Останній арканник завзято й самовдоволено крутив її навсібіч, немов розгортав усім на показ у вітальні щойно куплений килим ручної роботи. Мелодія стихла, він нахилився до неї.

Вона подумала, що це вдячний уклін.

Щоб ви знали, прошепотів він їй просто у вухо, на цьому континенті я один із найзаможніших завсідників казино.

Цікаво, сказала вона, не певна, як їй до цього ставитися.

Ну, мовив він, чи ви вже вирішили, з ким проведете цю ніч?

Анна-Мей закусила щоку, приховуючи збентежену гримасу. Ще три партнери тому вона казала собі, що наступному обов'язково відмовить. Проте чоловіки підходили один за одним, і вона ніяк не могла відступити, і жоден із них, беручи її за руку, нітрохи не переймався її ваганням, яке пояснював собі сором'язливістю, ба навіть радісним трепетом. Щоразу її обурювала власна незмінна нездатність діяти згідно зі своїми відчуттями. Легше було пожертвувати собою, ніж обділити когось. І тільки зовсім згаснувши, вона наполягла на своєму. Заграла нова мелодія, і Анна-Мей нарешті вибачливо вклонилася наступному претендентові в черзі. Той, на помаджений джентльмен середнього віку, анітрохи не зрадив її відмові.

Ач, які горді, вимовив він англійською з німецьким акцентом і змахнув ціпком так само, як у черзі, відганяючи непрошених конкурентів. За кого це ви себе маєте, га? Вона й сама хотіла б знати відповідь на це питання, та, волюючи порятувати їх обох з незручного становища, сказала: Даруйте, але, боюся, мені дуже треба попити води.

Офіціант мав тільки «Моет і Шандон».

Але пообіцяв принести їй води.

З бульбашками, додав він. Спеціально для вас.

Звичайної, гукнула вона йому вслід, пробачте, але мені краще звичайної. Проте офіціант уже пішов по зельтерську. Анна-Мей відвернулася й опинилась віч-на-віч

із до білого напудреною брюнеткою в кольчужній сукні з довгими рукавами. Я теж акторка, як і ви, але тут, у Берліні, відрекомендувалася та. Брюнетка була гарно вбрана, мала меткі, жваві очі й трималася самовпевнено, наче щойно підстрижена пуделиця. Жодних вступних балачок.

Вона одразу почала випитувати практичні способи влаштуватися в Голлівуді. Я вже знялася в кількох гірських фільмах, сказала брюнетка. В Америці таке є? Мені знадобиться агент?

Щодо фільмів я не певна, відповіла Анна-Мей, але якщо там буде любовна лінія...

Ви теж помітили? У їхню розмову не до речі втрутилася білявка. Тільки педики й уміють одягатися як сексуальні жінки.

Анна-Мей нічого не зрозуміла, проте білявка мала чарівливий носовий голос. Коротко затягнулася сигаретою в мундштуці у формі люльки, і з зачіски їй на чоло випав кучерик. А тоді схвально кивнула на делікатного, жіночного молодика в червоній сукні з вирізом до куприка. Другий чоловік в оксамитовому смокінгу тримав молодика попід руку. У петличці в нього стриміла винна троянда в тон сукні.

Особисто мене такі відхилення непокоять, мовила акторка з гірських фільмів, коли парочка відійшла. Цілий світ перевернувся з ніг на голову.

Не підводячи голови, білявка видихнула дим в обличчя співрозмовницям.

А що поганого в такому світі, здивувалася вона й відкинула кучерик. Тоді королями були б жінки. І я могла б завжди носити брюки.

Акторка з гірських фільмів саме намірилася заперечити, коли до них підійшов достойний чоловік із камерою (чи то скоріше чоловік із достойною камерою?) і вони обнялися на знак вітання.

Чоловік попросив дозволу сфотографувати їх.

Усіх разом, завагалася брюнетка, втрюх?

Так, якщо вони не проти, відповів фотограф.

Коли всі троє зійшлися до купи, білявка та Анна-Мей зустрілися поглядами. Білявка дивилася виключно й безсоромно. Вона завжди й на всіх так дивиться? І як, успішно? Не встигла ще Анна-Мей відвернутись, як її сукня намокла спереду.

З білявчиної руки вислизнув келих шампанського.

Вибачте, проказала та, піднявши разочок перлів Анни-Мей і промокаючи сукню напахченим шовковим носовичком. Мене за це слід добряче відшмагати!

Брюнетка обурено чмихнула. Фотограф намагався не сміятись, але йому вочевидь подобалась ця каверзна вистава.

Мокра тканина прилипла до шкіри, і Анна-Мей намагалася вивернутися так, щоб груди й ребра її не торкались. Вона й без того місця собі не знаходила, вперше поїхавши так далеко від дому, і навіть радіючи, не могла позбутися враження, що виставляє себе на глум, — а тут іще, на лихо, ця прикрість із сукнею!